

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie we Szrodę dnia 9 Lipca v. s. 1830 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 30 czerwca.

W przeszły czwartek, dnia 26 t. m., był spacer na Jełagińskim i Kamiennym Ostrowie: na spacerze tym raczyli znajdować się NAYJAŚNIEYSI PAŃSTWO, CESARZ JEGOMOŚĆ i CESARZOWA JEYMOŚĆ, JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ XIĄŻĘ NASTĘPCA, JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIĄŻĘ MICHAŁ PAWEŁOWICZ, JEY CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKA XIĘŻNA HELENA PAWEŁÓWNA, i Ich Królewskie Wysokości, XIĄŻĘ Karol Pruski i XIĄŻĘ NASTĘPCA Szwedzki. NAYJAŚNIEYSZY CESARZ JEGOMOŚĆ, ICH CESARSKIE WYSOKOŚCI XIĄŻĘ NASTĘPCA, WIELKI XIĄŻĘ MICHAŁ PAWEŁOWICZ, raczyli przejeżdżać się konno, a NAYJAŚNIEYSZA CESARZOWA JEYMOŚĆ i JEY WYSOKOŚĆ WIELKA XIĘŻNA HELENA PAWEŁÓWNA w otwartym pojeździe. Zgromadzenie spacerujących, tak w pojazdach, iako też konno i pieszo, było nadwyzwyczajnie liczne. Muzykanci i śpiewacy na ostrowiach rozstawieni, przyjemność sprawiali dla słuchu w różnych miyscach. Widok oblicza ubóstwianego MONARCHY i NAYJAŚNIEYSZEY CESARSKIEY Familii, po powrocie z długo trwającej podróży, napętniło uniesieniem serca wszystkich. Pogoda sprzyiała temu spacerowi. W końcu godziny 11tey spalony został feierwerk naprzeciw Jełagińskiego pałacu.

— Przez naywyższe dyplomata pod dniem 25 czerwca, nayłaskawiey mianowani kawalerami: orderu *ś. Jędrzeia*, Jenerał inżynierów Hrabia *Oppermann*; orderu *ś. Alexandra Newskiego*, Jenerał porucznik *Kniażnin*, wojenny gubernator kijowski.

— Przez naywyższe dyplomata, nayłaskawiey mianowani kawalerami orderu *ś. Anny 1szej klasy*, dnia 12 czerwca, rzeczywisty radca stanu, gubernator cywilny kijowski *Katerinicz*, i dnia 13 Jenerał-maior, dowodzący brygadą odwodową 3ciey dywizyi huzarskiej *Kizmer*. (R. I.)

Przebywanie Jego Królewskiej Wysokości, Xiążęcia Nastepey Tronu Szwedzkiego w Sankt-Petersburgu.

Gdy Xiążę Nastepeca Tronu Szwedzkiego, dnia 22 czerwca, wysiadł na brzeg przy pałacu Tauryckim, na Jego Królewską Wysokość czekały już dwie paradne karety dworskie. To, do której wsiadł Xiążę Nastepeca, była przeprowadzana przez Podkoniuszego konno, a na przedzie iechali dway jeźdźcy. Przy wysiadanu z karety, u ganku, Jego Królewską Wysokość był spotkany przez dwóch Szambelanów i dwóch Kamerjunkturów, a w pierwszym pokoju przez PP. Wielkiego Marszałka Dworu: *K. A. Naryszkina*, i Wielkiego Mistrza Dworu, *D. N. Durnowa*, którzy w tymże czasie mieli zaszczyt być stawionymi przed Jego Królewską Wysokością. Potym zaraz przyjechał P. Zarządzający Głównym Jego CESARSKIEY MOŚCI Sztabem, Jenerał Adjutant, Hrabia *A. J. Czerniszew*, iżhy w imieniu CESARZA JEGOMOŚCI, powinszować Xiążęciu szczęśliwego przybycia, a potym, w tymże celu, PP. Sanktpetersburscy: Wojenny Jenerał Gubernator, *P. K. Essen*, i Komen-dańt *P. J. Baszucki*. Gdy Jego Królewską Wysokość jeszcze przyjmował Hrabie *Czerniszewa*, został uderowany niespodzianem odwiedzeniem WIELKIEGO XIĘCIA MICHAŁA PAWEŁOWICZA. Po oddaleniu się Jego Cesarzkiej Wysokości Xiążę Nastepeca wkrótce wyjechał do Jego Pałacu, na ostrów Ka-

mienny, ale już nie został WIELKIEGO XIĘCIA JEGOMOŚCI, który się był udał do obozu pod Kraśném-Siołem. Nazajutrz, Xiążę Nastepeca miał zaszczyt prezentować się JEY CESARSKIEY WYSOKOŚCI, WIELKIEY XIĘŻNIE, HELENIE PAWEŁOWNEY, na ostrowiu Kamiennym.

Oczekując NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA, Jego Królewską Wysokość, tylko przechadzki używał, nigdzie nie wyjeżdżając.

Dnia 26, w dzień radośnego Nayjaśnieyszych Państwa powrotu do tey stolicy, Xiążę Nastepeca Tronu Szwedzkiego, tylko uwiadomienia o przybyciu CESARZA JEGOMOŚCI oczekiwał, gdy w tém niespodzianie został uszczęśliwiony odwiedzeniem przez NAYJAŚNIEYSZEGO MONARCHĘ, w towarzystwie JEY CESARSKIEY WYSOKOŚCI, NASTĘPCY Tronu. CESARZ JEGOMOŚĆ około godziny bawił u Xiążęcia, poczem Jego Królewską Wysokość miał szczęście być u NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA, na wyspie Jełagińskiej, gdzie CESARZ JEGOMOŚĆ więcey godziny u SIEBIE Go zatrzymał. Gdy Xiążę udał się na wyspę Jełagińską, otrzymał wizytę od Jego Królewskiej Wysokości, Xiążęcia Karola Pruskiego, którą, tegoż wieczora, nawzajem oddał. Po obiedzie, J. W. Marszałek Polny, Hrabia *Paskiewicz Erywański*, dowiedziawszy się, że Xiążę ma zamiar go odwiedzić, uprzedził ten zamiar Jego Królewskiej Wysokości, który, wieczorem, był na spacerze na wyspach: Jełagińskiej i Kamienney; poczym, oddał wizytę Hrabie *Paskiewiczowi*.

Dnia 27, Jego Królewską Wysokość znajdował się podczas wychodzenia Kadecckich korpusów i zakładów naukowych do obozu, potym miał szczęście prezentować się NAYJAŚNIEYSZEY CESARZOWEY, a po obiedzie u Nayjaśnieyszych Państwa, raczył wyjechać, wieczorem, do Kraśnego Siota. (R. I.)

Przyjechali do tey stolicy: dnia 28 czerwca; z *Wyborga*, Naczelnik 23ciey dywizyi pieszey, Jenerał Porucznik, Hrabia *Szlewen-Sztejngel*; dnia 29, z *Warszawy*, Jenerał-Adjutant Xiążę *Lieven*. (R. I.)

W naywyższym ukazie J. C. M. do Rządzącego Senatu, pod dniem 4 czerwca wydanym w *Kodniu*, wyrażono:

Dla przyspieszenia i ułatwienia odbywania dzieł w zawiadownstwie pocztowym w czasie przyjmowania i wysyłania listów i posyłek, uznawszy za pożyteczną przedstawiony przez mającego Główną Zwierzchność nad Departamentem Pocztowym śrzodek, skrócenia będącego teraz rozdrobionego rozpisania pieniędzy wagowych, zgodnie z Opinią Rady Państwa, Rozkazuujemy:

1) Taxę wagową za listy od łota i za posyłki od funta, urządzić na większą od terażnieyszey przestrzeń, podług rozpisania tu przyłączonego.

2) Podług rozpisania tego pobierać wagowe, licząc odległość tylko do miasta gubernialnego tey gubernii, do której list albo posyłka idzie.

3) Za listy i posyłki, w jedney gubernii z miasta do miasta przesyłane, w iakieyby się kolwiek one od siebie znajdowały odległości, pobierać iednaką opłatę po 20 kopiejek: za listy od łota, a za posyłki od funta. Poczem exystujące między niektórymi miastami osobne opłaty, odmienić.

4) Pobór podwójnych wagowych od dokumentow i assekurowanych (strachowych) pakietow, uskutecznić na tychże prawidłach.

5) Wagowy pobór srebrem, będący dotąd w niektórych miyscach, odmienić i pobór ten u-

skuteczniej wszędzie podług powszechnego urządzenia w miedzianej monecie i assygnacjami, albo i srebrem, ale podług tego kursu rubla srebrnego, który bywa ustanawiany od czasu do czasu dla pobierania niektórych podatków; przy tém bez różnicy grubego srebra od drobnego. Względem ustanowienia tego kursu i o wszelkiy w nim odmianie, Ministeryum Skarbu obowiązane jest uwiadomić Główną Zwierzchność Pocztową dla publikowania w gazetach, a Izby Skarbowe zakomunikują niezwłocznie Zwierzchnościom Pocztowym.

Rządzący Senat nie zaniecha uczynić należytych około tego rozporządzeń.

Rozpisanie pieniędzy wagowych za listy od tóta, a za posyłki od funta.

Za	100 wiorst	20 kop.	Za	1600 wior.	80 kop.
—	200	— 20	—	1700	— 80
—	250	— 20	—	1750	— 80
—	300	— 30	—	1800	— 90
—	400	— 30	—	1900	— 90
—	500	— 30	—	2000	— 90
—	600	— 40	—	2100	— 94
—	700	— 40	—	2200	— 94
—	750	— 40	—	2250	— 94
—	800	— 50	—	2300	— 96
—	900	— 50	—	2400	— 96
—	1000	— 50	—	2500	— 96
—	1100	— 60	—	2600	— 98
—	1200	— 60	—	2700	— 98
—	1250	— 60	—	2750	— 98
—	1300	— 70	—	2800	— 100
—	1400	— 70	—	2900	— 100
—	1500	— 70	—	3000 i więcej	— 100

Uwaga. Przy wysyłaniu pocztą do jednego z tych miast, których kilka jest jednego nazwania w różnych guberniach, w adressach czyli napisach ma być wyrażane nie tylko nazwanie miasta, ale i gubernii lub obwodu, w której się to miasto znajduje; wypisanie takich miast Zwierzchność Pocztowa przybierze w pokojach odbierania dla wiadzenia każdemu; w zasięganu zaś wiadomości w tém wypisaniu ludziom nieumiejącym czytać, obowiązani czynić pomoc urzędnicy i służący pocztowi.

Na autentyku własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano tak:

„Ma być podług tego.”

M. Kodeń d. 4
czerwca 1850 r.

G r o d n o.

Uczniowie, którzy przez pilność, postęp w naukach i chwalebne obyczaje, zdaniem Nauczycieli Gimnazjum Grodzieńskiego i Szkoły powiatowej XX. Dominikanów, zasłużyli w terniejszym 1850 roku szkolnym na nagrody: *Z Klasy 3ciej Gimnazyalney*, na medal złoty Skokowski Mikołaj — Na medale srebrne: Andrzejkiewicz Marcellini, Kreybich Kazimierz, Pawłowicz Antoni — Na książkę, Makowelski Paweł — Na pisma pochwalne, Szafkowski Rufin — Na pochwałę, Suchomel Karol — *Z Klasy 2giej Gimnazyalney*, na medale srebrne: Zaleski Wiktor, Sawaniewski Laurenty — Na książkę, Wierzbicki Franciszek — Na pisma pochwalne: Siemaszko Jan, Dobrzylewski Józef — Na pochwałę, Symonowicz Jan — *Z Klasy 1szej Gimnazyalney*, na książki: Siedlecki Alexander, Vanderflaas Jan, Filsjean Alexander, Zedarnowski Michał, Malewicz Felix — Na pisma pochwalne, Pirzeski Stanisław, Janowski Teofil, Janowski Antoni, Paszkowski Julian, Bogatko Franciszek, Zaleski Kamil — Na pochwałę, Denisewicz Piotr — *W Szkole Powiatowej*, z *Klasy 3ciej*, na medale srebrne: Imbra Felix, Dame Karol, Dolubowski Bolesław, Jelski Alexander, Jelski Eustachi, Sasinowicz Adolf — Na książki, Anisimowicz Jan, Grabowski Leonard, Zacha Jan — Na pisma pochwalne, Bagewühl Karol, Lisicki Leopold, Obuchowski Kazimierz, Pokubiata Henryk, Jeżewski Alexander, Cwirko Julian — Na pochwałę: Bielski Konstanty, Winogradzki Józef, Zabiełto Karol, Kirkiłto Robert, Paiew-

ski Edward, Sołtanow Michał, Cholewicki Alexander — *Z Klasy 2giej*, na książki, Chodoley Paweł, Sachodolski Adolf, Siedlecki Adolf, Dame Alexander — Na pisma pochwalne, Daszkiewicz Gabryel, Daszkiewicz Wiktor, Kruszewski Jerzy, Marcinkiewicz Adolf, Nergie Kazimierz, Pankiewicz Piotr, Rawłuszkiewicz Konstanty, Fabrycius Alexander, Kopczewski Mieczysław — Na pochwałę, Ludohowski Jan, Łazarew Moyżesz, Poluta Jerzy — *Z Klasy 1szej*, na książki, Laskowski Piotr, Pawłowski Ludwik, Grabowiecki Józef, Vanderflaas Franciszek — Na pisma pochwalne, Augustowski Edward, Duchnowski Adolf, Soarski Józef — Na pochwałę, Białozierski Jan, Denisewicz Józef, Duchnowski Teodor, Radowicki Tadeusz, Radowicki Józef, Mażuga Ignacy — *Z Klasy pocztkowej*, na książki, Romanowicz Michał, Suchodolski Józef, Tomaszewicz Eugeniusz — Na pisma pochwalne, Gorzkowski Alexander, Anasiński Felix — Na pochwałę, Proniewicz Andrzej, Olizarowicz Edmund.

Dozorca Gimnazjum Grodzieńskiego i Szkoły Powiatowej XX. Dominikanów X. K. Zielonka

Szkoła powiatowa Kalwaryska (na Żmudzi) XX. Dominikanów.

Dnia 29 czerwca 1850, młodzież szkolna popisem publicznym, w obecności zgromadzonego Obywatelstwa, ukończyła examina roczne, w czasie których, i znaczniejszym postępkiem w naukach i trafnością odpowiedzi celowali nad innych, a pilnością i przykłađnym w ciągu całego roku postępowaniem, zasłużyli na nagrody, uczniowie następni: z klasy I. zasłużył na medal JP. Frąckiewicz Wincenty — Nagrodę w książkach odebrali: JPP. Styrpeyko Teofil i Urbanowicz Jan — Na publiczną pochwałę zasłużyli: JPP. Giedgowd Waleryan, Łukowicz Michał, Mierzwiński Leon, Mierzwiński Julian i Rzewuski Franciszek — *Z Klasy II.* zasłużył na medal JP. Giedwiłto Stanisław — Nagrodę w książkach odebrali: JPP. Andrzejewski Jozefat i Wolski Franciszek — Na publiczną pochwałę zasłużyli JPP. Giedwiłto Franciszek, Jacewicz Dominik i Waldykowski Adolf — *Z Klasy III.* zasłużył na medal JP. Birszkiewicz Jerzy — Nagrodę w książkach odebrali: Połoński Jerzy i Stankiewicz Franciszek — Na publiczną pochwałę zasłużyli: JPP. Dowiatł Wincenty, Dyrwiański Adam i Skórwid Jan — *Z Klasy IV.* pismo pochwalne bierze JP. Siellawa Erazm — Nagrodę w książkach: JPP. Giedgowd Józef i Mackiewicz Bonifacy — Na publiczną pochwałę zasłużyli: JPP. Gabalewski Augustyn, Lutkiewicz Wincenty, Noniewicz Michał i Waszkiewicz Józef.

Dozorca Szkoły X. Hyacynt Siemionowicz.

KRÓLEWSTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 14 lipca.

NAJASNIĘSZY CESARZ i KRÓL Jmć, Postanowieniem z dnia 19 czerwca (1 lipca) r. b. najłaskawiej wezwać raczył Maksymiliana Hr. *Frederg*, Marszałka Dworu Królewsko-Polskiego, Kuratora Królewskiego Alexandrowskiego Uniwersytetu i Pomocnika Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, do Wydziału Oświecenia, do zasiadania z głosem doradczym w Radzie Administracyjnej, tudzież z głosem stanowczym w ogólnem Zgromadzeniu Rady Stanu.

— Dnia 15 —

Kancellarya Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego w tych dniach wyjeżdża z Warszawy do Petersburga.

RAPPORT RADY STANU

V. WYDZIAŁ SKARBOWY.

Zogółowanie pięciu obrazów przychodów i wydatków skarbowych, do niniejszego rapportu dołączonych, okazuje rezultat następujący:

Podług rapportu ostatniemu Seymowi w r. 1825 udzielonego, pozostałość w Kassach Skarbowych na końcu roku 1825 wynosiła łącznie z funduszami Epoki Xięstwa War-

szawskiego zł. 12,536,706 gr. 3.
 W ciągu lat pięciu następujących
 do Kass Skarbowych wpłynęło,
 a mianowicie: w roku 1824 . zł. 73,307,193 gr. 1
 1825 . — 71,528,524 — 29
 1826 . — 74,831,843 — 3
 1827 . — 79,191,705 — 19
 1828 . — 80,500,076 — 27
 Łącznie . . . zł. 379,359,143 gr. 19

Ogół funduszów wynosił . zł. 391,895,849 gr. 22
 W ciągu tych lat pięciu wypłacono:
 a mianowicie: w roku 1824 . zł. 65,760,366 gr. 24
 1825 . — 69,227,360 — 9
 1826 . — 71,594,348 — 25
 1827 . — 73,592,373 — 29
 1828 . — 82,571,083 — 7
 Łącznie . . . zł. 362,745,533 gr. 1

Pozostało zatem w Kassach
 Skarbowych z końcem r. 1828 — 29,150,316 — 21
 to jest w gotowiznie . . . zł. 4,764,273 gr. 21
 w awansach — 24,386,043 — —
 Z remanentu tego potrącając
 ilość należącą do funduszów Xięz-
 twa Warszawskiego . . . zł. 382,073 — 15

Pozostałość z epoki Królestwa
 wynosi zł. 28,768,243 gr. 6
 Dodając do niej to, co Kassy
 Skarbowe na końcu roku 1828
 z teyże epoki miały do pobrania — 56,913,519 — 20
 Co wynosi łącznie zł. 85,681,762 gr. 26
 A potrącając to, co w tymże
 czasie, i z teyże epoki miały do wy-
 płaty — 39,096,516 — 16

Okazuje się, że przewyżka fun-
 duszów nad pozostałe długi z epo-
 ki Królestwa z końcem roku 1828
 wynosiła zł. 46,585,246 gr. 10
 Ze zaś podobną przewyżką z
 końcem roku 1823 czyniła . — 34,297,150 — 19

Z pięciu więc lat ostatnich oka-
 zuje się być wyższą o . . . zł. 12,288,095 gr. 21
 Z jakich źródeł, i iakimi środkami powię-
 kszenie to osiągnąć się dało, następujące zdanie
 sprawy bliżej to objaśni, które wszakże z powodu,
 że od roku 1825 tak dochody, iako i wydatki po-
 dzielono w Budżecie na dwie główne części, to
 jest: na przechodzące przez Kassy Skarbowe, i na
 zostające pod zarządzeniem innych Władz Rządo-
 wych, i że te ostatnie pod właściwemi Wydziałami
 są już okazane, ściągac się iedynie będzie do
 samych Kass Skarbowych.

A. D O C H O D Y.
 1. Dochody State.

W roku 1824.
 Należność do pobrania wynosiła:
 na służbę bieżącą zł. 17,626,644 gr. 2
 na służbę lat zeszytych do końca ro-
 ku 1823 wraz z zaległościami no-
 wo wykrytymi — 4,678,065 — 20
 Łącznie . . . zł. 22,304,709 gr. 22

Wpłynęło:
 na służbę bieżącą zł. 16,579,322 gr. 8
 na służbę lat zeszytych . . . — 564,750 — 11
 Łącznie . . . — 17,144,072 — 19

Pozostało do pobrania:
 na służbę bieżącą zł. 1,047,321 gr. 24
 na służbę lat zeszytych do końca
 1823 r. — 4,113,315 — 9
 Łącznie . . . — 5,160,637 — 3

Pozostałość więc poborowa w sto-
 sunku do należności wynosiła:
 Co do służby bieżącej . . . $\frac{1}{8}$
 Co do służby lat zeszytych . . $\frac{3}{8}$
 W roku 1825.

Należność do pobrania wynosiła:
 na służbę bieżącą zł. 17,628,645 gr. 29
 na służbę lat zeszytych do końca ro-
 ku 1824 pomorzeniu części — 5,158,878 — 14
 Łącznie . . . — 22,787,524 gr. 13

Wpłynęło:
 na służbę bieżącą zł. 16,528,331 gr. 16
 na służbę lat zeszytych do końca
 1824 roku — 518,271 — 17
 Łącznie . . . — 17,046,602 — 3

Zostało do pobrania:
 na służbę bieżącą zł. 1,100,314 gr. 13
 na służbę lat zeszytych do końca
 1824 roku — 4,646,607 — 27
 Łącznie . . . — 5,746,922 — 10

to jest: pozostałość poborowa w sto-
 sunku do należności wynosiła:
 Co do służby bieżącej . . . $\frac{1}{8}$
 Co do służby lat zeszytych . . $\frac{1}{8}$
 W roku 1826.
 Należność do pobrania wynosiła:
 na służbę bieżącą zł. 17,635,194 gr. 1
 na służbę lat zeszytych do końca ro-
 ku 1825 wraz z nowo wykry-
 temi — 5,816,760 — 15
 Łącznie . . . — 23,451,954 — 16

Wpłynęło:
 na służbę bieżącą zł. 16,537,062 gr. 17
 na służbę lat zeszytych do końca
 1825 roku — 577,505 — 12
 Łącznie zł. 17,114,567 — 29

Zostało do pobrania:
 na służbę bieżącą zł. 1,098,131 gr. 14
 na służbę lat zeszytych do końca
 1825 roku — 5,239,255 — 3
 Łącznie — 6,337,386 — 17

taż pozostałość poborowa w stosunku do należno-
 ści wynosiła:
 Co do służby bieżącej . . . $\frac{1}{8}$
 Co do służby lat zeszytych . . $\frac{1}{8}$
 W roku 1827.

Należność do pobrania wynosiła:
 na służbę bieżącą zł. 17,643,216 gr. 8
 na służbę lat zeszytych do końca
 roku 1826 wraz z nowo wy-
 krytymi — 8,393,391 — 1
 Łącznie — 26,036,607 — 9

Wpłynęło:
 na służbę bieżącą — 16,527,921 — 7
 na służbę lat zeszytych do końca
 roku 1826 — 775,939 — 24
 Łącznie — 17,303,861 — 1

Pozostało do pobrania:
 na służbę bieżącą zł. 1,115,295 gr. 1
 na służbę lat zeszytych do końca
 roku 1826 — 7,617,451 — 7
 Łącznie — 8,732,746 — 3

to jest: że pozostałość poborowa w stosunku do
 należności wynosiła:
 Co do służby bieżącej . . . $\frac{1}{8}$
 Co do służby lat zeszytych . . $\frac{3}{8}$
 W roku 1828:

Należność do pobrania wynosiła:
 na służbę bieżącą zł. 17,631,947 gr. 11
 na służbę lat zeszytych do koń-
 ca roku 1827 wraz z nowo przy-
 bytymi — 11,127,004 — 17
 Łącznie — 28,758,951 — 28

Wpłynęło:
 na służbę bieżącą zł. 16,564,617 gr. 3
 na służbę lat zeszytych do końca
 roku 1827 — 1,066,414 — 15
 Łącznie — 17,631,031 — 18

Zostało do pobrania:
 na służbę bieżącą zł. 1,067,330 gr. 8
 na służbę lat zeszytych do końca
 roku 1827 — 10,060,590 — 2
 Łącznie — 11,127,920 — 10

Pozostałość więc poborowa w stosunku należno-
 ści wynosiła:
 Co do służby bieżącej . . . $\frac{1}{8}$
 Co do służby lat zeszytych . . $\frac{1}{8}$
 Pozostałość na służbę bieżącą, iako iednostay-
 na, i w porównaniu z dawnieyszą prawie żadney
 (3)

różnicy, z przecięcia nie przedstawiająca, jak poprzednio tak i teraz dowodzi, że mimo trwającej niepopłaty produktów rolniczych, kontrybuencji nie astali w regularnej opłacie podatków, a Władza Skarbowa w skrupulatnym onych dochodzeniu.

Pozostałość zaś na służbę lat zeszyłych, powiększyła się skutkiem doliczenia do niej przybyłej z pięciu lat ostatnich, i z powodu: że z mocy upoważnienia Rady Administracyjnej z dnia 10 lipca 1827 r. dopisano opuszczoną dawniej ratę kontyngensu liwerunkowego za drugie półrocze roku 1817, której pobór, równie jak innych zaległości po koniec roku 1821 został zawieszony.

2. DOCHODY NIESTAŁE.

W ogóle z tytułu dochodów niestałych.

W roku 1824

Miało wpłynąć:

podług Budżetu zł. 36,315,062 gr. 15
wpłynęło zł. 40,256,015 gr. 28
a zatem więcej zł. 3,940,953 gr. 13

W roku 1825

Miało wpłynąć zł. 37,838,329 gr. 21
wpłynęło zł. 40,795,567 gr. 25
a zatem więcej zł. 2,957,238 gr. 4

W roku 1826

Miało wpłynąć zł. 40,303,940 gr. 18
wpłynęło zł. 41,026,625 gr. 5
a zatem więcej zł. 722,684 gr. 17

W roku 1827

Miało wpłynąć zł. 40,961,906 gr. 4
wpłynęło zł. 43,805,847 gr. 24
a zatem więcej zł. 2,843,941 gr. 20

W roku 1828

Miało wpłynąć zł. 41,227,620 gr. 4
wpłynęło zł. 43,882,145 gr. 22
a zatem więcej zł. 2,654,525 gr. 18

Łącznie zaś w 5 latach miało wpłynąć podług Budżetów zł. 196,646,859 gr. 2
wpłynęło w tymże czasie zł. 209,766,202 gr. 14
Przewyżka zatem nad zamierzenia Budżetowe wynosi zł. 13,119,343 gr. 12
a wpływy z lat tych porównane z wpływami pięciu lat poprzednich wynoszącemi zł. 139,955,299 gr. 22

wyższymi są o zł. 69,810,902 gr. 22

Tak pomyślny rezultat poświadcza, że usiłowania Władzy Skarbowej w dopełnieniu rozkazów Waszey Cesarsko-Królewskiej Mości zwiększenie dochodów niestałych na celu mających, przyniosły pożądany owoc; które zaś w szczególności gałęzie tychże dochodów, i w jakim stosunku do ściągania tej przewyżki przyłożyły się, następny okaże rozbiór.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

ANGLIA.

Londyn dnia 29 czerwca.

(z Gazety Warszawskiej).

Dnia 26 h. m. raczył Król Jmć oświadczyć Radzie tajnej, zgromadzonej w pałacu *St. James*: „Jestem przekonany, iż W Panowie zupełnie dzielcie ze mną smutek po utracie Monarchy, pod którego rządem, jako Reienta i Króla, kraj ten w czasach wojennych dawną swoją sławę utrzymał, przez długi przeciąg czasu używał szczęśliwości i wewnętrznego pokoju, oraz posiadał przyjaźń, szacunek i zaufanie Mocarstw zagranicznych. Prócz straty, jaką ponoszę wspólnie z W Panami i temi wszystkiemi, którzy pod rządem najsławniejszego i najtęsknawszego Króla zostawali, ubolewam jeszcze nad zgonem kochanego i drogiego Brata, z którym od dzieciennych lat żyłem w szczerej i nieprzerwanej przyjaźni, i którego przychylności i dobroci tyle winienem. Przepędziwszy życie moje na usługach ojczyzny, i jak się spodziewam, postępując zawsze jako najwierniejszy poddany i sługa Króla, widzę się bydz teraz wolą Wszechmocnego Boga powołanym do obięcia rządu tego wielkiego Państwa. Znam doskonale trudności, które mnie czekają; przyniosło

mi atoli korzyść to, iż byłem świadkiem czynności szanownego moiego Ojca i kochanego Brata; z ufaością polegam na radzie i pomocy Parlamentu, i na gorliwym jego przykładaniu się w troskliwym usiłowaniu moim, aby, za błogosławieństwem Opatrzności Boskiej, utrzymać prawnie istnącą reformowaną religią, bronić istnących praw i swobod, i powiększyć szczęście i pomysłność wszystkich class moiego ludu.”

Gazety tutejsze umieszczają niektóre wiadomości z życia teraźniejszego Króla *Wilhelma IV*. Gdy miał 14 lat, wszedł jako miedzian w służbę morską i znajdował się na wielkiej bitwie morskiej między flotą Angielską pod Admiralem *Sidney* i Hiszpańską pod *Don Juan de Langara*, w której to bitwie zabrany Hiszpanem okręt otrzymał na uczczenie jego nazwisko *Xięzę Wilhelm*. Podczas służby swojej w tym stopniu wstawiając się gorliwie u Hiszpanów, ocalił życie kilku towarzyszom swoim, którzy za uchybienie subordynacyi, i złamanie słowa honoru, zostali na śmierć skazani. Zostawał w poufalitych stosunkach z *Nelsonem*; poznał go nappierwej r. 1782 w *Kwebeku*, a później roku 1787 był na ślubie *Nelsona* z Panną *Nisbet*. Przeszedłszy wszystkie stopnie służby, został w roku 1790 Admiralem białej floty bandery, a w roku 1827 Lordem naczelnym Admiralem Angielskim.

Zmarły Król miał na krótki czas przed zgonem oświadczyć życzenie, aby go w grobie prywatnej kaplicy w *Windsor* pochowano, jeśli się to zgadza z obrzędami krajowemi. Gazeta *Globe* twierdzi, iż tenże Monarcha oświadczył podobne życzenie przy zgonie córki swojej, *Xiężny Karoliny*; lecz względ na cześć należną władcy Państwa Angielskiego i jego rodzinie, nie dozwolił uskutecznić tego życzenia.

Pokazało się, iż zmarły Król cierpiał organiczną chorobę serca. Było ono bardzo rozduęte, i dla tego też pierś zdawała się napuchłą. Wody w piersiach nie znaleziono.

Stychać, iż pogrzeb zmarłego Króla odprawi się wieczorem d. 13 lub 14 lipca. Wydane będą w tej mierze takie rozporządzenia, iak przy pogrzebie *Jerzego III*.

— Dnia 30 —

Onegdaj rano opuścił Król Jmć zamek w *Bushy-Park*, odwiedził *Xięcia Kumberland* w *Kew*, i razem z nim w otwartym powozie, za którym iechał oddział ułanów, przybył do pałacu *St. James*. Zgromadzony na drodze lud witał Króla Jmci z uszanowaniem. Za przybyciem Monarchy do wspomnianego pałacu, huk dział ogłosił początek obrzędu ogłoszenia Króla, co odbyło się z przyzwoitą okazałością, poczem Monarcha wrócił do *Bushy-Park*.

— Dnia 1 lipca. —

Gazety tutejsze donoszą następujące szczegóły o wykonaniu przysięgi przez Króla Jmci: „Dnia 26 czerwca o godzinie 1szej z południa wszedł Monarcha do sali tronowej pałacu *St. James*. Miał mundur Admiralski i zasiadł na tronie. Przeczytał oświadczenie, iż postanowił iść śladem dostojnego swego Ojca i Brata, oraz rządzić z zadowoleniem narodu swego. *Xiężta* rodziny Królewskiej klęcząc wykonali przysięgę wierności, co też potem inni członkowie tajnej rady uskuteczнили. Przysięga Monarchy, obeymowała: 1) iż według praw i zwyczajów chce rządzić krajem; 2) iż dawać będzie opiekę Kościołowi Szkockiemu. Złamano potem w obecności Króla Jmci stęple, których podczas choroby zmarłego Monarchy do podpisu używano.

Król Jmć przyjmując Ministrów miał powiedzieć: „Cieszę się z widzenia W Panów; chwaliłem śródki wasze, i chwałę ie teraz; zawsze doznawaliście moiego zaufania i pomocy, i teraz też doznawać ich będziecie.”

Dnia 28 czerwca zaraz po godzinie 10tej zrana Król Jmć *Wilhelm IV* został ogłoszony Królem w tutejszej stolicy przez herolda przy radośnych okrzykach licznie zebranego ludu. Były potem pokoje u Monarchy, i odpawilo się po-

DODATEK

Wilno dnia 9 Lipca o. s. 1830 roku.

siedzenie tajnej rady, na którym Xiążę Norfolk, jako pierwszy członek Katolicki tej rady, wykonał przysięgę.

Dziś otworzono ciało zmarłego Króla, poczem ię Aptekarz Królewski nabalsamował. Zwłoki jego będą dnia 9 i 10 b. m. publicznie wystawione w pałacu Windsorskim, a uroczysty pogrzeb nastąpi, iak słyhać, dnia 15 b. m. W ostatnich dniach choroby swojej, zmarły Monarcha sypiał w wielkim wygodnym krześle, w którym też i życie zakończył.

Słyhać, iż Parlament będzie za 2 tygodnie rozwiązany.

Pułkownik *Fitz-Clarence*, naturalny syn terazniejszego Monarchy, przybył dziś rano z małżonką swoją i dwiema córkami na statku parowym z *Dieppe* do *Brighton*, zkąd w kilka godzin udał się do tutejszey stolicy.

Według *Dziennika Dworskiego*, Xiążę Sasko-Koburski *Leopold*, skoro okoliczności dozwolą, przedsięwzemie podróż do stałego lądu, dla poratowania nadwątlonego zdrowia. Xiężna *Kent*, siostra jego, nie jest także w najlepszym zdrowiu.

Gazeta *Globe* mniema, iż po zdobyciu krajów Barbaryjskich, najlepiej byłoby założyć tam wolne miasta Anzeatyckie, pod opieką wielkich Mocarstw Europejskich. Według doniesień z *Tangeru*, Cesarz Marokański kazał uzbroić 5 okrętów przeciw banderom miast Anzeatyckich i innych.

Izba wyższa. 28 czerwca wieczorem Lord Kanclerz przeczytał następujące poselstwo Królewskie: „*Wilhelm* Król. Król Jmć jest przekonany, że Izba Wyższa przeymie najmocniejszą uczucie straty, iaką Monarcha i kraj ponieśli przez śmierć zmarłego Króla, i że Izba Lordów będzie mieć udział w tym wypadku, który Króla Jmci tak bardzo zasmucił. Król Jmć zważył długość czasu posiedzeń parlamentowych i stan interessów krajowych, i nie może polecić uwadze Parlamentu żadnego nowego przedmiotu, bez zaskazania służbie publicznej. Wziął także na uwagę przepisy prawa, na mocy których przez zgon Monarchy, obrady Parlamentowe zakończyć się powinny. Będąc Król Jmć tego zdania, iż zwołanie, ile możliwości, iak najprędzje nowego Parlamentu będzie nader przyzwoitóm dla interessu krajowego, poleca Izbie Lordów uczynić także rozporządzenia, iakichby służba krajowa na przeciąg czasu między terazniejszym posiedzeniem i zebraniem nowego Parlamentu wyciągać mogła.” Xiążę *Wellington* wniósł potem, aby Izba uchwaliła zwyczajny adres.

Dnia 30 czerwca wzięto pod rozwagę ostatnią część powyższego poselstwa Królewskiego, przyczem Hrabia *Grey* namienił o możliwości zgonu terazniejszego Monarchy, i wypływającej ząd potrzeby Reieny. Przypuszczając ten smutny wypadek, radził uczynić dodatek w adressie podziękowania, obeymujący prośbę, aby Król Jmć wydał rozporządzenia na taki przypadek. Wniosek ten iednak po długich rozprawach został odrzucony większością 100 kresek przeciw 56, i adres przyjęto.

Dziś przeczytano łaskawą odpowiedź Monarchy na podany adres.

Izba Niższa. Umieszczone wyżej poselstwo Królewskie podał dnia 28 z. m. Pan *Peel* Izbie Niższej, i wniósł uchwalenie adresu, a Pan *Brougham* poparł ten wniosek. Nazajutrz były długie względem tego adresu rozprawy, który nakoniec został przyjęty.

— Dnia 2 —

Dzisiejsza *Gazeta Dworska* donosi, o mianowaniu Admirala czerwonej bandery *Freeman*, Admiralem floty, Admirala czerwonej bandery *Bickerton* Jeneralem żołnierzy morskich, a Ad-

mirala błękitnej bandery *Sidney Smith* Jeneralem Porucznikiem żołnierzy morskich.

Królestwo Ichmość przyymowali niedawno Xiężnę *Kent*, i Xiążęcia Sasko-Koburskiego *Leopolda*. Słyhać, iż wspomniony Xiążę otrzyma dostojność Para Królestwa z tytułem Xięcia *Kental* i zasiadać będzie w gabinecie.

FRANCYA.

Paryż dnia 29 czerwca.
(z *Gazety Warszawskiej*).

Jeden z tutejszych *Dzienników* umieszcza następujące prywatne wiadomości o wypadkach wojennych w Afryce dnia 14 i 19 czerwca, z tą iednak uwagą, iż nie ręczy za ich prawdę: „Od czasu wylądowania aż (od zajęcia obozu w *Staneli*, to jest od 14 do 19 b. m., wojsko nasze staczało co dzień utarczki, a krótkość nocy w terazniejszej porze roku dozwalała mu bardzo mało spoczynku. Dnia 16 powstała okropna burza; okręty stojące w porcie wyciągnęły po części kotwice, i sprowadzanie sprzętów wojennych na ląd zostało przerwane. Dnia 18 była druga podobna burza, i taki sam skutek zrzadziła. Dnia szesnastego zabrano w niewolę podoficera milicyi tureckiej, od którego powzięto ważne wiadomości o stanie wojska nieprzyjacielskiego. Od dnia 14 do 17 brygada Jenerala *Achard* była ciągle czynną z nieprzyjacielem; należący do niej 3ci pułk piechoty liniowej wytrzymał mocne uderzenia iazdy. Wiedzano wcześniej, iż Arabowie, iak wszystkie ludy żyjące w lasach i pustyniach, są wybornymi strzelcami, i dla tego opatrzone się w nowy rodzaj strzelb, daleko niósących, z prętem żelaznym do podparcia. Kilka tysięcy takich strzelb rozdano najlepszym strzelcom pułków; były one bardzo dogodne wojsku do odpędzenia Beduinów, którzy małemi oddziałami stali w krzakach, i którym artyllerya szkodzić nie mogła. Strzelba taka niesie dwa razy daley, niż arabska. Podczas bitwy dnia 19 b. m. Beiowie z *Oran* i *Konstantyny* znajdowali się z licznymi swemi korpusami. Dey nie opuścił ieszcze dawney cytadelli w *Algierze*; Minister wojny jego dowodził naczelnie wojskiem i kazał przed sobą nosić wielką chorągiew Deia.”

Po odebraniu w *Tulonie* wiadomości o szczęśliwym wylądowaniu wojska naszego na brzegach algierskich, zbierają tam składkę, którą przeznaczono w nagrodę dla żołnierza, który pierwszy utkwie sztandar zwycięzki na szczytach wież *Algieru*. Zebrano już na ten cel przeszło 1600 franków.

Dzienniki liberalne twierdzą, iż Król Jmć zwołał radę 30 najzaufanszych urzędników, i wziął z niemi pod rozwagę, położenie Ministrów w skutku nowych wyborów, które w wielu Departamentach wypadły przeciw życzeniu Ministrów. Wszyscy zgodzili się na to, iż zmiana w administracyi jest konieczna. Po tej naradzie rozeszła się pogłoska, iż Xiążę *Mortemart*, PP. *Ambrugeac*, *Lainé* i *Pasquier* weyda do ministryum.

— Dnia 30 —

Królestwo Ichmość Neapolitańscy i Xiążę *Salerno* pożegnali wczora Monarchę naszego w *St. Cloud*. Udali się potem do *Bagatelle*, iedli obiad z Królem Jmcią i rodziną Jego w *St. Cloud*, a nad wieczorem wrócili do tutejszey stolicy.

Do *Tulonu* zawinął dnia 22 b. m. statek z *Torre Chica*, na którym przysłano rannych. Jeńców tureckich strzegą Francuzi pilnie, a Beduinów i Arabów rozpuszczono do domów, i bardzo łagodnie obchodzone są z niemi. *Algier* nie jest pod strefą tak gorącą, iak sobie wyobrażano; wszędzie widać pola uprawne, krzaki i częste na błoniach źróddła. W ogrodach, podobnie iak w Hiszpanii, znajdują się studnie z wiadrami. W ogólności klima kraju algierskiego jest takie, iak w południowej Hiszpanii.

List z *Tulonu* pod dniem 25 b. m. wyraża:

„Wojsko ciągnie z liczną artylleryą trzema kolumnami ku Algierowi, a obronę oszańcowanego obozu powierzono żołnierzom morskim w liczbie 3500. Na poboiońsku rozdano 3 ordery; z których jeden otrzymał syn Jenerała *Bourmont*, który podczas szturm na szaniec nieprzyjacielski był jednym z pierwszych, którzy się tam dostali. Dwa inne ordery otrzymali dwaj prości żołnierze, którzy się męstwem odznaczyli.”

Według doniesień z *Alikante* pod d. 5 czerwca przywiezionych przez kapitana Szwedzkiego, który dnia 1 czerwca wypłynął z *Algieru*, panuje tam wielki zapał, i Maurowie spodziewają się zwycięstwa. Dey zebrał 80,000 ludzi piechoty, i 30,000 jazdy. Wszystkich Konsulów zagranicznych, nie wyłączając i Angielskiego, kazał zamknąć w wieży, pod mocną strażą. Wreszcie doznają Konsulowie łagodnego obchodzenia się.

Młody Xiążę *Meszczercki* daie teraz w *Ate-neum* w *Marsylii* prelekye o Literaturze Rossyjskiej.

— Dnia 5 lipca —

Dzisiejszy *Monitor* umieścił następującą telegraficzną wiadomość od admirała *Duperré* do Ministra morskiego:

„W *Sidi Ferruch* dnia 28 czerwca. Forpocztę wojska ucierają się z nieprzyjacielem, który obwarował stanowiska swoje z tej strony zamku Cesarskiego, na który (jak się zdaie) uderzenie wkrótce nastąpi.”

P R U S S Y.

Berlin dnia 5 lipca.

(z Gazety Warszawskiej.)

Wielostronne domysły, iż wakująca grecka spuścizna Xięcia Sasko-Koburskiego *Leopolda* przejść może na jednego z Xiążąt Pruskich, zdają się nie tylko przedwczesne, lecz nawet zupełnie bezzasadne. Nie znamy pomiędzy Xiążętami naszymi żadnego, któryby się tak łatwo nakłonił do zamienienia wysokiego swojego dostojenstwa w oyczyżnie, połączonego z wojskowym i politycznym znaczeniem, na obcą niestałą i w skutkach wątpliwą jeszcze godność. Prędzej jeszcze byłaby mogła dawniej, chęć odbycia wśród walk i oręża rycerskiej przygody zwabić do Grecyi, niżeli teraz sposobność przybrania się wśród pokoju piaszczem Xiążęcym.

Liczne słyszeć się dają głosy, iż jawność spraw krajowych, które dotychczas przeszkadzały przepisom cenzury, zostanie ułatwiona. Gazeta Rządowa daie już od dawniejszego czasu chlubny przykład liberalnego pod tym względem ducha naszej administracji.

Przeieżdżał tedy Królewsko-Polski Kamerjunker, *Hrabia Linowski*, gościem z *Warszawy* do *Hagi*.

— Dnia 7 —

Odebrane tu wczora listy kupieckie z *Frankfortu* nad *Menem* pod d. 5 lipca donoszą, iż właśnie przy odejściu poczty otrzymano tam z *Strażburga* wiadomość o wzięciu *Algieru* przez Francuzów. Wiadomość ta miała nadejść do *Strażburga* przez telegraf. (Chociaż podobna wiadomość (dodaie gazeta Berlińska *Vossa*) mogła nadejść tą drogą, bo wystane dnia 2 lipca z *Paryża* telegraficzne doniesienie mogło przez *Strażburg* nadejść d. 5 lipca do *Frankfortu*, potrzebuie ona jednak potwierdzenia, ile że nie wymieniono dnia, w którym *Algier* miał bydź wzięty).

N I E M O C Y.

Od brzegów *Menu* 5 lipca.

Kanclerz austriacki, Xiążę *Metternich*, przybywszy d. 1 b. m. do *Frankfortu* nad *Menem*, przyjmował tam tegoż dnia ciała dyplomatyczne i był na obiedzie u Posła austriackiego. Dnia 2

był wielki obiad u Posła Pruskiego, a d. 3 u *Barona Rothschild*. Namiot do obiadu w ogrodzie *Barona* kosztował 7000 zł. ryń. oprócz sprzętów.

Xiążę *August Leuchtenberg* przybył d. 1 b. m. do *Kissingen*, mieszkania matki swojej. (G. W.)

H I S Z P A N I A.

Madryt dnia 24 maja.

(z Gazety Warszawskiej.)

Słychać, iż rząd odebrał od *Hrabiego Ofalia*, Posła przy Dworze Francuzkim, listy bardzo ważne, które natychmiast podano Królowi *Jmci*. Mają one obejmować wiadomość, iż wychodcy hiszpańscy, znajdujący się w Anglii, ułożyli plan uzbrojenia wyprawy, celem zdziałania rewolucyi w Hiszpanii. Wyprawa ta miała wylądować na północnym brzegu Hiszpanii, i opanować twierdze *San-Sebastian* i *Sontena*. Zaraz po odebraniu tych listów wysłano gościom do dowódców twierdz w prowincyi *Biskaj* z doniesieniem o tym zamiśle i wezwaniem do podwojenia baczości.

L I T E R A T U R A.

Совѣтъ Переводчику *Pustelnika*.

И-полно те, Г. Переводчикъ *Pustelnika*, бранишься съ Паспернакомъ. Онъ вамъ не по силамъ, и вы напрасно спараетесь соспязаться съ нимъ въ маскѣ *Prenumerатора*. Его на кривой не объедешь, онъ васъ узнаетъ и подыличиною, и бѣда наляжешь на васъ горой. Вы придержались пословицы — ѣду не свисчу, а задвнешь не спусчу, — не правдали? Но на сей разъ гораздо бы лучше было и спуснишь. Вы уже немножко умапорѣли, производя на свѣтъ (скажашъ правду машку, да объ этомъ и всѣ говорашъ) дѣшею уродовъ, лишенныхъ порядочнаго смысла, каковы *Pustelnik*, *Rozmowy* i t. p. Паспернакъ же, напрошивъ шого, начинаешь шолко еще мужашъ, и его первородное дѣшнице, *Kilka obrazow towarzyskiego zycia*, красивое, здоровое, веселое и крѣпкое, предвозвѣщаешь ему, если не славу, покрайней мѣрѣ извѣшность въ Польской *Липшерапурѣ*, и слѣдовашельно вамъ не возможно будешь устояшь прошивъ него: Я боюсь за васъ, — вы падаете. Я не писашель и не знапокъ ни въ красощъ, ни въ плавности слога, но прочишавъ и сличивъ произведенія вашихъ усилийъ съ легкимъ, забавнымъ швореніемъ Г. Паспернака, совѣшповашельбы вамъ поле ратованія съ нимъ оспавишь и обрашвишь все свое вниманіе, чшобы въ переводахъ вашихъ, съ собшвенными вашими шгодами, сопряжено было и удовольшвіе чшпашелей, особенно подшисчиковъ. Сумьшнь.

Dozwala się drukować. Wilno 1850 dnia 5 lipca. Cenzor L. Borowski.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora. Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK